

Comisia Națională pentru Cercetări Antarctice
(CNCA)
din Academia Română (AR)

NOTA 3 (CEP) / 2019

- Expeditor:** Secretarul CNCA - Punct Național de Contact CEP la Tratatul asupra Antarcticii: Dr. Florica Topârceanu **Data:** 29.05.2019
- Destinatari:** - Punctele Naționale de Contact ATCM-CEP;
- Membrii CNCA și colaboratorii din cadrul MAE, MM, MCI și Reprezentanței Comisiei Europene în România.
- Subiect:** *Schimbul anual de informații între Părțile Tratatului Antarctic: Contribuțiile României la activitatea Grupului Intersesional de Contact (ICG) stabilit în scopul analizei Proiectului de Evaluare Cuprinzătoare a Mediului (Draft CEE) elaborat de Fundația Națională de Știință (SUA) pentru continuarea și modernizarea activităților din zona stației McMurdo din Antarctica*
- Document atașat:** Comentariul României postat la data de 22 aprilie 2019 pe Forumul de Discuții al ICG privind analiza Draft-ului CEE McMurdo (SUA) în cadrul CEP (Comitetul pentru Protecția Mediului) la Tratatul asupra Antarcticii

Stimați colegi,

În continuarea Notei nr. 2 (CEP) / 13.04.2019 a CNCA, adresată Punctelor Naționale de Contact ATCM-CEP, membrilor CNCA și colaboratorilor CNCA, cu solicitarea de a consulta *Proiectul de Evaluare Cuprinzătoare a Mediului (Draft CEE) pentru continuarea și modernizarea activităților din zona stației McMurdo din Antarctica, elaborat în februarie 2019 de SUA*, și de a susține cu observații/comentarii asupra acestuia participarea României în Grupul de Contact Intersesional (ICG) stabilit de CEP în scopul revizuirii acestui Draft CEE de către Membrii CEP, în conformitate cu Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii,

Vă prezentăm atașat comentariul general al României cu mesajul însoțitor, așa cum a fost postat în data de 22.04.2019 pe Forumul de Discuții al CEP alocat desfășurării activităților intersesionale ale acestui ICG. Traducerea în limba română a comentariului general al României este prezentată mai jos.

Persoanele care și-au adus contribuția cu observații asupra Draft-ului CEE McMurdo sunt trei foști colaboratori ai exploratorului și cercetătorului polar Dr. Teodor Gheorghe Negoită: Florica Topârceanu - Punct Național de Contact CEP, Mihaela Cotta - Consultant ATCM-CEP al CNCA și Iulia-Ioana Niță - membru CNCA.

Având în vedere că România nu are stație proprie de cercetări științifice în Antarctica și nici nu se numără printre țările care au avut colaborări științifice în Zona Mării Ross din Antarctica și deoarece nu a existat din partea reprezentantului național al Ministerului Mediului nici un comentariu asupra Draft-ului CEE, nici general și nici specific pe tema evaluării impactului asupra mediului antarctic din Insula Ross a activităților propuse de SUA pentru modernizarea stației McMurdo, s-a decis de către grupul național CEP mai sus menționat *elaborarea unui comentariu general, succint dar relevant, din partea României (ca Stat Membru CEP) în relație strictă cu cei 4 termeni de referință* uzuali pentru procedura de examinare (review) de către membrii CEP a documentelor CEE, considerând că statele cu expertiză complexă în domeniul antarctic, care au dezvoltat de-a lungul timpului cooperări științifice internaționale ample cu SUA în Zona Mării Ross, vor furniza în cadrul ICG comentarii detaliate asupra Draft-ului CEE McMurdo în vederea includerii tuturor informațiilor necesare în varianta finală a acestui CEE.

**Comentariul general al României
transmis către ICG-ul stabilit pentru analiza Draft-ului CEE McMurdo
prin postare pe Forumul de Discuții al ICG**

**Grupul de Contact Intersesional (ICG) al Comitetului pentru Protecția Mediului (CEP)
stabilit pentru analiza Proiectului de Evaluare Cuprinzătoare a Mediului
pentru continuarea și modernizarea activităților din zona Stației McMurdo**

Comentariu general din partea României

România, Stat Membru CEP și Parte Neconsultativă la Tratatul asupra Antarticii, mulțumește Statelor Unite ale Americii pentru posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la proiectul (Draft) CEE intitulat "Proiect de evaluare cuprinzătoare a mediului pentru continuarea și modernizarea activităților în zona stației McMurdo". Acest proiect CEE a fost pus la dispoziția publicului de către Comisia Națională pentru Cercetări Antarctice a Academiei Române*.

Vă trimitem un scurt comentariu general referitor la cei patru Termeni de Referință (ToR) ai ICG pentru analiza acestui proiect CEE.

Proiectul (Draft) CEE este în general bine structurat, totuși prezentarea unor detalii ar mări claritatea (ToR 4) documentului CEE final privind: (a) locațiile (ToR 1) unor activități de modernizare din faza a II-a a Planului General pentru McMurdo (2027-2033) (încă nu au fost stabilite noile amplasamente ale hangarului pentru elicoptere, terminalului pentru pasageri și instalației pentru Serviciile de Scufundări), (b) consecințele alternativei B (fără acțiunea de modernizare propusă) (ToR 1), (c, d) protocoalele și metodele de monitorizare (ToR 2) într-o zonă deja caracterizată ca fiind "foarte perturbată" începând cu anul 2003 și, prin urmare, (e) extinderea concluziilor din Capitolul 10 față de Concluziile din Rezumatul Netehnic (ToR 3).

* <https://acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc2019/d0201-DraftCEE-McMurdoModernizationUSA.pdf>

Comentariul general al României a fost luat în considerare în Raportul Grupului de Contact Intersesional (ICG) introdus, ca document WP 15, pe agenda viitoarei reuniuni a CEP care va avea loc la Praga, în perioada 1-5 iulie 2019, așa cum se poate vedea în extrasul de mai jos. WP 15, accesibil punctelor naționale de contact ATCM-CEP și membrilor delegațiilor la viitoarea reuniune a ATCM-CEP, va deveni public după încheierea Reuniunii.

**Extras din documentul WP (Working Paper) 15 cu titlul
Report of the intersessional open-ended contact group established to consider the draft CEE for the
"Continuation and Modernization of McMurdo Station Area Activities",
depus pe agenda CEP 2019 (Praga 1-5 iulie) de către Republica Coreea,
reprezentată prin Dr. Ji H Kim în calitate de conducător (convener)
al ICG-ului stabilit pentru examinarea Draft-ului CEE McMurdo**

**Raportul grupului de contact intersesional temporar (cu dată de deschidere și închidere)
pentru analiza proiectul CEE pentru
"Continuarea și modernizarea activităților din zona Stației McMurdo"**

... Comentariile au fost trimise la ICG de nouă membri ai CEP (Australia, China, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Noua Zeelandă, Republica Coreea și **România**) și un observator (ASOC).

Următoarele secțiuni sintetizează comentariile generale și observațiile, precum și aspectele de principii ridicate de unul sau mai mulți membri ai ICG în perioada de revizuire.

... comentarii valoroase ...furnizate de participanții la ICG sunt disponibile pe forumul de discuții al CEP. Propunătorul este încurajat să utilizeze aceste comentarii detaliate la finalizarea CEE.

În continuare, vă prezentăm **argumentele pe baza cărora a fost formulat comentariul general al României privind Draft-ul CEE pentru modernizarea și continuarea activităților în zona Stației McMurdo**. Întrucât Draft-ul CEE conține pentru Stația McMurdo 3 scheme (miniaturale cu legenda nelizibilă) pentru facilitățile actuale și cele propuse pentru modernizate, prezentăm mai jos câteva fotografii și hărți cu Stația McMurdo, preluate de noi din sursele on line, pentru a facilita parcurgerea de către cititor a informației redată mai jos.

Fig. 1 - Locația Stației McMurdo pe harta Antarcticii
<https://antarcticfudgesicles.wordpress.com/category/uncategorized/>

Fig. 2 - Locația Stației McMurdo în sud-vestul Insulei Ross și zonele de coastă înconjurătoare. Poziția pe Insula Ross a Muntelui Erebus (cel mai activ vulcan sudic de pe Pământ).
<https://asouthernmigration.wordpress.com/tag/mcmurdo-station/>

Fig. 3 - Imagine panoramică a Stației McMurdo
(cea mai mare stație din Antarctica, supranumită orașul McMurdo)
<https://southpoletrip.blogspot.com/2012/12/mcmurdo.html>

Fig. 4 - Imaginea Stației McMurdo în zona *Centrului de Știință și Inginerie Crary*
[clădirea din spate (cu trei corpuri pe dreapta: acvariul, științele atmosferice, birouri, și două corpuri pe stânga: științele pământului și biologie) care va fi renovată major]
<http://vervoortantarctica.blogspot.com/2010/11/around-mcmurdo.html>
<https://www.polartrec.com/expeditions/weddell-seals-in-the-ross-sea-2014/journals/2014-11-16>

Fig. 5 - Amplasamentul Stației McMurdo pe țărmul Insulei Ross și structura de ancorare pentru nava maritimă polară (vedere aeriană)
<https://scripps.ucsd.edu/centers/iceshelfvibes/2014/2014-field-season/>

Argumentele pe baza cărora a fost formulat comentariul general al României asupra Draft-ului CEE pentru modernizarea și continuarea activităților în zona Stației McMurdo

Referitor la **Termenul de Referință (ToR) 1** - *În ce măsură documentul CEE se conformează cerințelor articolului 3 din Anexa I la Protocolul de Mediu*

Potrivit *Articolul 3.2. (a) din Anexa I la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii, o Evaluare Cuprinzătoare a Mediului (CEE) trebuie să includă o descriere a activității propuse, incluzând scopul, locul, durata și anvergura acesteia, precum și posibilele alternative la respectiva activitate, inclusiv alternativa necontinuării, precum și consecințele alternativelor respective.*

Draft-ul CEE precizează următoarele:

- Stația McMurdo a fost stabilită de SUA în 1955 pe Insula Ross în S-V Mării Ross, în zona cea mai sudică din Antarctica accesibilă cu o navă maritimă. Stația ocupă în prezent o suprafață de aprox. 2,5 km² care cuprinde peste 100 de clădiri, cu o capacitate medie de 1200 de persoane în cursul verii australe (octombrie-februarie) și până la 250 de persoane în cursul iernii australe, la care se adaugă două facilități de aerodrom localizate în apropiere de Gheșarul de Șelf McMurdo, care asigură operațiunile aviatice din august până în februarie, inclusiv 3-4 traversări anuale la Stația Amundsen-Scott de la Polul Sud (SUA).

- Programul Antarctic al SUA (USAP) a fost stabilit în 1959. USAP acoperă o gamă largă de domenii științifice: astrofizică și știința geospațială, științele pământului în Antarctica, glaciologie, știința sistemului integrat antarctic, științele oceanologice și atmosferice, organisme și ecosisteme antarctice. Facilitățile cheie ale Stației McMurdo includ Centrul pentru Știința Pământului *Thiel* și Laboratorul de Biologie *Eklund*. Taberele majore din teren, în număr de 6 pe an cu până la 40 de persoane, operate de USAP includ în fiecare an Lake Bonney și Lake Hoare din McMurdo Dry Valleys (MDV), precum și zone din interiorul continentului pe calota de gheață din vestul Antarcticii și Munții Central Trans-Antarctici. Taberele minore, în număr de 12 pe an cu până la 15 persoane, operate de USAP includ Bull Pass, F6, Lake Fryxell, Lower Erebus Hut, Mount Newall și New Harbor.

- Mare parte din infrastructura stației McMurdo este veche de 30-50 de ani având durata de viață expirată sau aproape de expirare, necesitând întreținere și reparații frecvente. Multe dintre instalațiile vechi, fiind amplasate treptat, după cum a fost necesar de-a lungul timpului înaintea intrării în vigoare a Protocolului de Mediu, nu au fost concepute pentru a atinge standardele de eficiență energetică sau pentru a oferi sprijin eficient cercetării științifice.

- Implementarea Planul General (Master Plan) de modernizare a activităților în zona stației McMurdo este propusă în două faze: faza 1 - implementarea subsetului de proiecte AIMS (Antarctic Infrastructure Modernization for Science) din Planul General în minim 8 ani (2019-2026) și faza 2 - implementarea restului de proiecte din Planul General în minim 7 ani (2027-2033), care ar acoperi per total o perioadă de aproximativ 15-20 de ani.

- Proiectele propuse pentru modernizare implică efectuarea unor operațiuni de demolare, construcție și renovare concomitent cu continuarea activităților științifice și operaționale ale USAP. Locația clădirilor din Stația McMurdo care vor fi demolate (în număr de aproximativ 20) și a clădirilor noi care vor fi construite (în număr de 8) în faza 1 (2019-2026) este stabilită și indicată în hărțile incluse în Draft, dar locația noului hangar pentru elicoptere, a noului terminal pentru pasageri și a noii instalații pentru Serviciile de Scufundări, care reprezintă o parte din infrastructura propusă a fi realizată în faza 2 (2027-2033), nu a fost încă determinată.

Astfel, deși proiectul CEE - propus pe o perioadă neobișnuit de lungă (15-20 ani) față de alte proiecte CEE adresate anterior către CEP - se conformează în general cerințelor Articolului 3 din Anexa I la Protocolul de Mediu, lipsa stabilirii locației pentru o parte a activității de modernizare propusă în faza 2 (2027-2033) a fost reținută de noi în comentariul general al României asupra Draft-ului CEE McMurdo cu privire la Termenul de Referință (ToR) 1, în sensul că acest aspect ar trebui clarificat în varianta finală a CEE pentru a răspunde în întregime cerinței de precizare a locației activității propuse, care decurge din art 3.2 (a) din Anexa I la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii.

Draft-ul CEE precizează, de asemenea, următoarele:

- Activitatea propusă pentru implementarea proiectelor AIMS și a celorlalte proiecte din Planul General pentru McMurdo concomitent cu continuarea activităților de cercetare ale USAP și a operațiunilor de sprijin sunt definite ca Alternativa A. Nicio acțiune/Menținerea nivelului actual de activitate, cu infrastructura și facilitățile actuale, este definită ca Alternativa B.

- În Alternativa B, deși USAP va continua să funcționeze, se consideră (la subcapitolul 3.6) că amplarea științei va fi redusă în condițiile deteriorării sistemelor din stație, care ar scădea eficiența sprijinului logistic ce ar fi tot mai costisitor pe termen lung, situație care ar constitui un risc pentru sănătatea și siguranța personalului și ar fi un risc pentru mediul antarctic.

- În situația neimplementării activității de modernizare reprezentată prin Alternativa B, se consideră (la subcapitolul 4.7) că operațiunile și cercetarea din cadrul USAP ar continua la nivelul actual de activitate, folosind resursele și facilitățile existente, și că starea mediului ar continua neschimbată.

Această prezentare contradictorie a consecințelor Alternativei B a fost reținută de noi în comentariul general al României asupra Draft-ului CEE McMurdo cu privire la Termenul de Referință (ToR) 1, în sensul că furnizarea unor informații suplimentare în varianta finală a CEE ar fi necesare pentru a se obține o înțelegere clară a previziunilor pentru Alternativa B.

Referitor la **Termenul de Referință (ToR) 2 - Dacă CEE: i) a identificat toate impacturile asupra mediului ale activității propuse; și ii) sugerează metode adecvate de atenuare (reducere sau evitare) a acestor impacturi**

În Draft-ul CEE se precizează următoarele:

- Stația McMurdo de pe Insula Ross și zona McMurdo Dry Valleys (MDV) sunt situate în cadrul Domeniului S al Mediului (Environmental Domains Analysis - Morgan et al. 2007) și în Regiunea Biogeografică 9 de Conservare Antarctică (Antarctic Conservation Biogeographic Region 9 - Terauds et al. 2012).

- Zona Stației McMurdo și a împrejurimilor acesteia este caracterizată ca „foarte deteriorată” [Geochemical and Environmental Research Group (GERG) 2003] de activitatea umană. Suprafața perturbată în m² pe ultimii 5 ani este 0,2 în Stația McMurdo, 0,18 în zona facilităților fixe și 0,95 în taberele sezoniere din teren (Tabel 3-4).

- Zonele terestre ale Insulei Ross sunt în general fără gheață în cursul verii australe, dar ceața cu gheață este prezentă tot timpul anului și uneori reduce vizibilitatea la zero. Temperatura medie anuală este de -18°C, cu valori care pot atinge +8°C vara și -50°C iarna. Viteza medie a vântului este de 22 km/h, cu valori maxime în jur de 72 km/h vara și 126 km/h iarna. Variațiile zilnice ale nivelului apei marine sunt de 0,1-1 m. Zona de drenare a scurgerilor de zăpadă de 5,1 km² cuprinde porțiuni de ghețari adiacenți stației, care se pot dezgheța și pot contribui la scurgere.

- Biota de pe suprafețele terestre ale Insulei Ross poate include alge, ciuperci, licheni, mușchi și nevertebrate mici. Prezența faunei sălbatice poate include colonii de focii, colonii de pinguini și/sau locuri de cuibărit. Din cele 27 de IBA (Important Bird Areas / Zone Importante pentru Păsări) din regiunea Mării Ross, 4 sunt pe Insula Ross.

- Marea Ross, care include McMurdo Sound, este una dintre regiunile cele mai productive biologic din Oceanul de Sud și include o varietate de comunități bentonice, mamifere marine, pinguini, pești și nevertebrate.

- În cadrul regiunii McMurdo se află 20 de zone desemnate ca ASPA (Antarctic Specially Protected Areas / Zone Antarctice de Protecție Specială), 1 zonă desemnată ca ASMA (Antarctic Specially Managed Area / Zonă Antarctică de Administrare Specială) Nr. 2, care este cea mai mare zonă de protecție din Antarctica și care cuprinde McMurdo Dry Valleys (MDV) - mediu în mare parte neperturbat și necontaminat de oameni, și 5 zone HSM (Historic Sites and Monuments / Situri Istorice și Monumente). O listă cu zonele ASPA și ASMA și link-urile de acces la documentele acestora este inclusă în Draft-ul CEE (Tabel 4-1).

- Activitatea propusă pentru implementarea Planului General de modernizare a activităților în zona Stației McMurdo include locații pe Insula Ross, în McMurdo Sound, pe Ghețarul de Șelf Ross, în McMurdo Dry Valleys (MDV) și siturile din interiorul continentului susținute de Stația McMurdo.

- Suprafața ce va fi perturbată în cursul activităților de modernizare, estimată pentru fiecare an în m², variază între cca. 5.000 și 20.000 în faza 1 și 500 și 22.000 în faza 2. Alte surse de impact anticipate sunt reprezentate prin numărul mare de muncitori, folosirea de vehicule/echipamente, folosirea combustibilului pentru vehicule /echipamente, noul spațiu de construcție, umplutura necesară, solul excavat, deșeurile solide rezultate din demolări, deșeurile periculoase generate (vopseaua cu plumb, azbestul).

- Impacturile potențiale asupra mediului ale activității propuse sunt cele identificate pentru tipuri similare de proiecte și activități ale USAP: perturbarea vieții sălbatice, descreșterea calității aerului, modificarea contururilor terenului și a modelelor de drenaj, poluarea mediului terestru, poluarea mediului marin, introducerea de specii non-native (neindigene), gestionarea sporită a deșeurilor și alterarea resurselor istorice sau estetice.

- Metodele utilizate pentru evaluarea impacturilor operaționale și asupra mediului ale activității propuse sunt în concordanță cu [strategiile utilizate de USAP în evaluarea altor activități prin EIAs](#) (Environmental Impact Assessments / Evaluările Impactului asupra Mediului). 35 de documente EIA reprezentative sunt incluse în Draft-ul CEE (Anexa C: Tabel C-1) cu informații sumare: titlu, număr și an de emiter, locația activității respective, fără precizarea link-urilor de acces la aceste documente.

În Draft-ul CEE se mai precizează următoarele:

- Măsurile de atenuare a impacturilor asupra mediului, care au fost dezvoltate și integrate în [activitățile unice și de rutină ale USAP](#), cum ar fi demolarea, construcția, remodelarea, forarea științifică, recuperarea de "fines" (termen definit la capitolul 12 - Glosary ca rocă și sol extrase din materiale geologice ale zonelor antarctice fără gheață folosite în activitățile de construcție și mentenanță), utilizarea explozivilor, recuperarea echipamentului instalat la distanță, gestionarea dimensiunilor taberei, prevenirea introducerii speciilor non-native, prevenirea scurgerilor și răspunsul la acestea, gestionarea deșeurilor și a apelor reziduale, vor continua să fie integrate în acțiunile USAP pe parcursul implementării activității propuse. Peste [70 de documente \(60 IEE, 1 CEE, 10 ROER / Record of Environmental Review\) ale NSF / National Science Foundation](#) (organismul care a elaborat Draft-ul CEE) sunt citate la capitolul 13 - Referințe, dar acestea nu par a fi accesibile public (în lipsa precizării link-urilor).

- Toate acțiunile USAP efectuate în ASMA și/sau ASPAs vor fi ghidate de planurile de management specifice fiecărei zone. Însă nu se precizează clar ce elemente ale activității propuse ar avea loc în aceste zone.

- [USAP desfășoară un program comprehensiv de monitorizare](#) a principalilor indicatori de mediu pentru evaluarea și verificarea impacturilor activităților desfășurate în Antarctica, care urmează orientărilor din *Manualul de Monitorizare a Mediului din Antarctica: Tehnici standard de monitorizare în Antarctica / Antarctic Environmental Monitoring Handbook: Standard techniques for monitoring in Antarctica* (COMNAP și SCAR 2000) și *Ghidul Practic pentru Dezvoltarea și Proiectarea Programelor de Monitorizare a Mediului din Antarctica / Practical Guidelines for Developing and Designing Environmental Monitoring Programmes in Antarctica* (COMNAP 2005). Accesul public prin internet la aceste 2 documente este asigurat prin link-urile furnizate la capitolul 13 - Referințe.

Potrivit *Manualului de Monitorizare a Mediului din Antarctica* dezvoltarea și actualizarea a [3 tipuri de Proceduri Standard de Operare \(Standard Operation Procedures\)](#) (SOPs) (respectiv de documentare, elaborare și instrumentare) potrivit unor formulare standard, sunt obligatorii pentru fiecare program de monitorizare a mediului.

Din cele 3 documente SOP (1997 și 2014) ale NSF, citate la capitolul 13 -Referințe, remarcăm documentul IEE (Initial Environmental Evaluation) din 2014 al NSF cu titlul [Adoption of standard operating procedures for the renovation or decommissioning of United States Antarctic Program facilities](#) / Adoptarea procedurilor standard de operare pentru renovarea sau dezafectarea instalațiilor programului Antarctic al SUA, care nu are link-ul precizat.

În Draft-ul CEE se precizează următoarele:

- Programul actual de monitorizare al USAP include următorii parametri cheie: populația (persoanele pe zile și locații), folosirea taberelor, utilizarea combustibilului, depozitele de combustibil din teren, aeronavele și sprijinul pentru traversare (traverse, termen definit la capitolul 10. Glossary ca procesul de transport al mărfurilor și echipamentului pe terenul acoperit cu zăpadă folosind vehicule cu șenile și sănii), generarea și dispunerea deșeurilor, evacuarea apei reziduale, caracterizarea anuală a apelor reziduale, eliberările planificate în mediul înconjurător (de ex. baloane de cercetare), locurile de prelevare, eliberările accidentale (de ex. deversările) și situația recuperării echipamentului instalat la distanță. În plus, USAP inspectează și raportează speciile non-native găsite în alimente și mărfuri pentru a evalua și a îmbunătăți procesele de prelevare și inspecție înainte de expediere.

- Efortul de monitorizare a impacturilor identificate pentru activitatea propusă în Draft-ul CEE va fi similar cu cel din programul curent al USAP de monitorizare a mediului și va fi integrat în acest program pe trei categorii: pe termen scurt în relație cu activitățile de modernizare, după activitățile de modernizare și anual în relație cu activitățile aflate în desfășurare la Stația McMurdo.

- Impacturile ce vor fi monitorizate în cursul activităților de modernizare includ perturbarea vieții sălbatice, emisiile în apă și aer (de ex. praful degajat), zgomotul (perturbarea animalelor antarctice), perturbarea fizică a mediilor terestre și marine, introducerea speciilor non-native, creșterea generării de deșeuri și modificarea resurselor istorice și estetice.

- **USAP are un program de audit în teren** ale cărui rezultate au fost raportate periodic în cadrul CEP în documentele **IP 42 la ATCM 38 și IP8 la ATCM 40**. Verificarea predicției impacturilor activității propuse în Draft-ul CEE se va face prin sistemul de audit on site, care va arăta dacă acțiunile și măsurile de atenuare propuse se efectuează conform planificării, dacă impactul a fost corect evaluat și dacă acțiunile de corectare sunt inițiate corespunzător pentru a reduce impactul crescut sau neașteptat.

Referirile generale la **documente separate** (externe) (marcate în culoare albastră mai sus) fac dificilă analiza obiectivă a măsurilor de atenuare planificate (enumerare în Tabelul 5-2 și 6-1) și înțelegerea clară de către cititorul Draft-ului CEE dacă au fost identificate în Draft toate impacturile asupra mediului ale activității propuse.

Potrivit art. 3.5 din *Instrucțiunile pentru evaluarea impactului asupra mediului (EIA)* atunci **când EIA (respectiv CEE în cazul de față) se referă la documente separate** trebuie să fie furnizat un link pentru aceste documente sau trebuie să fie inclusă o informație suficientă care să permită o evaluare a eficacității probabile a aranjamentelor planificate.

Astfel, absența furnizării link-urilor sau a rezumatelor principalelor dispoziții ale documentele separate, pe ale căror informații se bazează în mod considerabil Draft-ul CEE McMurdo, a fost reținută de noi în comentariul general al României asupra acestui Draft la Termenul de Referință (ToR) 2, în sensul că furnizarea unor detalii în varianta finală a CEE cu privire la protocoalele și metodele de monitorizare a mediului într-o zonă deja caracterizată ca fiind "foarte perturbată" încă din anul 2003, și care va fi în continuare perturbată pe o suprafață și mai mare în cursul activităților de modernizare, ar mări claritatea documentului CEE pentru a permite verificarea obiectivă a evaluărilor de impact și a eficienței măsurilor de atenuare propuse.

Referitor la **Termenul de Referință (ToR) 3 - Dacă concluziile Draft-ului CEE sunt susținute în mod adecvat de informațiile conținute în document**

În Draft-ul CEE, la capitolul 10 - Concluzii, se precizează următoarele:

- Acest document CEE identifică impacturile care ar putea rezulta din **Alternativa A** (activitatea propusă) și **Alternativa B**.

- Activitatea propusă (modernizare și continuarea activităților științifice și operaționale la Stația McMurdo) pe o perioadă de aproximativ 15-20 de ani nu ar avea ca rezultat impacturi substanțial noi sau diferite de cele care au avut deja loc. Cu toate acestea, **unele impacturi vor fi mai mult decât minore sau tranzitorii**, chiar și cu măsurile de atenuare propuse. Prin urmare, sunt de așteptat unele efecte adverse pe termen lung asupra mediului antarctic.

- Activitatea propusă ar avea ca rezultat **îmbunătățiri substanțiale ale performanței de mediu, iar utilizarea consistentă de (măsuri de) atenuare și monitorizare** ar reduce mai departe impacturile. Beneficiile majore ale componentelor de modernizare ale activității propuse sunt:

- îmbunătățirea capacității de cercetare a USAP în concordanță cu colaborările internaționale continue în cadrul unor activități științifice și operaționale;
- îmbunătățirea performanței privind siguranța/protecția în cadrul USAP;

- creșterea eficienței operaționale (reducerea cu 12% a personalului auxiliar și cu 40% a celui de întreținere);
- sporirea eficienței logistice (reducerea cu 20% a perimetrului în m² a clădirilor);
- reducerea depozitării în aer liber (cu cel puțin 35% și cu maxim până la 90%);
- reducerea consumului de energie (reducerea cu 35% a consumului de combustibil și reducerea cu 20% a consumului de combustibil pentru vehicule);
- emisii reduse de carbon; și
- reducerea impactului asupra mediului pe termen lung.

Față de cele arătate de noi la capitolele referitoare la ToR 1 și ToR 2, furnizarea unor informații suplimentare în varianta finală a CEE ar justifica mai robust unele aspecte ale concluziilor subliniate mai sus și ar duce, în consecință, la o extindere a Capitolului 10 - Concluzii față de Concluziile din Rezumatul Netehnic, care au texte identice în Draft-ul CEE, aspect care a fost reținut de noi în comentariul general al României asupra acestui Draft CEE cu privire la Termenul de Referință (ToR) 3.

Referitor la **Termenul de Referință (ToR) 4 - Claritatea, formatul și prezentarea Draft-ului CEE**

Faptul că Draft-ul CEE se bazează în mare parte pe informațiile conținute în alte documente (așa cum am arătat la capitolul referitor la ToR 3), referindu-se în mod constant la Planul General (Master Plan) pentru McMurdo și fiind supus procedurilor existente de management al mediului ale USAP (Programul Antarctic al SUA), constituie o provocare pentru a obține o înțelegere clară a modului în care se va gestiona activitatea propusă.

Astfel, noi am reținut în comentariul general al României asupra acestui Draft CEE la ToR 4 că proiectul (Draft) CEE este în general bine structurat, dar totuși prezentarea unor detalii ar mări claritatea documentului CEE final, așa cum am arătat la capitolele referitoare la ToR 1, ToR 2 și ToR 3.
